

kræft i deres Manddomskaar, komme de tilbage til den Kommune, som har haft Besøstningen af deres Opdragelse, og sige: Ville I nu forsøge os paa vore gamle Dage? Det er netop, fordi de skulle være 5 Aar paa et Sted, inden de kunne vinde Forsørgelsesret. Hvis det er muligt samtidig med denne Lov at faa den Bestemmelse forandret — jeg ved ikke, hvorvidt det er det, men jeg vil henstille til den højtærede Ministers og det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed, om man ikke kunde gøre det — hvis man kunde forandre den Bestemmelse, saa at der kun skal et Aars Ophold, til at erhverve Forsørgelsesret, et Forhold, som ogsaa vilde virke heldigt paa andre Omraader, tror jeg, at det vilde borttage en stor Del af de Betænkkeligheder, der nu kunne være til Stede for mange. Jeg tror i det hele taget, at med den Udvikling, vi have nu, hvor Landbruget er saa daarligt stillet, og hvor der stadig vandrer Folk fra Landet til Byerne, er det en uheldig Bestemmelse, som falder alt for haardt paa Landbruget, netop fordi Byerne rekrutere deres Arbejdskræft i en saa væsentlig Grad fra Landet. Disse Folk har Landet haft Besøstning af ved at faa dem opdragne og ved at lade dem gaa i Skole, og saa vandre de ud til Byerne; de bedste af dem skulle nok komme ud af det, og de skulle nok blive saa længe paa et Sted, at de blive forsørgelsesberettigede der; men de daarligste Elementer af dem komme tilbage og undertiden endog i en ung Alder og falde det offentlige til Byrde. Jeg har nogen Erfaring i den Henseende, fordi den Kommune, jeg bor i, ligger lige op ad Aarhus, og vi have der en Koloni af aarhusianske Arbejdere, og det har naturligvis ikke altid været de heldigste Elementer, der kommer der. Vi have imidlertid ikke haft saa megen Gavn af de Folk, for de bedste af dem være vi ikke bange, og de daarligste af dem flytte som Regel saa snart, at de ikke naa at blive forsørgelsesberettigede. Det værste er de Børn, som blive fødte i det Kvarter. De Børn faa vi fra Tid til anden efter kortere eller længere Tids Forløb tilbage, uden at vi kende noget som helst til dem, vi have maasse slet ikke set dem. Maasse har Moderen kun været der 10 Maaneders Dagen, før vedkommende blev født, det er nok til at vi kunne faa dem over paa Kommunen efter en længere eller kortere Tids Forløb. Jeg tror, at det vil være af væsentlig Betydning, ikke just for det Forslag, der foreligger her, for der vil det ikke spille nogen stor Rolle, men hvis det, hvad jeg haaber, og hvad der ogsaa blev udtalt fra Flertallets Side, er Meningen, at det kun skal være en Begyndelse

til noget større, hvis det er Meningen, at man gennem dette Forslag vil skaffe sig en Erfaring, som kunde bidrage til at komme ind paa en stærkere Udvikling af det, som dette er Begyndelsen til, tror jeg, at man vil komme til at støde an mod den Bestemmelse, og hvis man ikke faar den forandret, tror jeg, at man risikerer i Stedet for at gøre Landbruget Gavn at gøre det umaadelig Skade. Derfor vil jeg, som sagt, henstille det Forhold til nøjere Overvejelse dels af den højtærede Minister, dels af det ærede Udvalg. Jeg skal for øvrigt ikke komme ind paa at tale længe. Jeg antager, at det høje Ting er tilstrækkelig træet af de 4 Dages Forhandlinger, saa at det helst ikke vil høre paa timelange Foredrag.

Chr. Pedersen: Den første Indvending, jeg har mod Lovforslaget, er mod dets Titel: „Forslag til Lov om Tilvejebringelsen af Jordblodder for Landarbejdere“. Det maatte hellere have heddet Tillæg til Statutter for Husmandskreditforeninger, thi det er det Lovforslaget er. Enten Staten nemlig udsteder disse Obligationer eller garanterer Kreditforeningerne for dem, kommer ud paa et. Som Forslaget her foreligger, føler jeg mig ganske sikker paa, at det i meget ringe Grad vil blive benyttet, hvis det i det hele taget vil blive benyttet. Hvis vi vedtog Kommissionens Flertalsforslag, vilde det vel blive brugt mere, men jeg betragter det hele dog kun som en Gradsforskel. — Dernæst har jeg mod Forslaget, at det ikke skaffer den Jord til Veje, som det lover, ja ikke en Gang peger derpaa, og endelig, at disse Lodder efter min Formening ere for smaa — ja jeg kunde gerne i Tilslutning til den ærede sidste Taler sige: de ere baade for smaa og for store. Jeg vilde gerne have, at Arbejderne selv fik Lov til nogenlunde at bestemme, hvilken Størrelse deres Lodder skulle have, og kan derfor ikke slutte mig til det ærede Medlem for Bælum (S. H. Jensen), naar han holder paa, at Lodderne helst skulle være paa 3—4 Tdr. Land. Jeg gaar nemlig ud fra, at ingen Mand kan leve selvstændig af et saadant Landbrug, og det maa dog vel være Meningen at skabe selvstændige Husmandsbrug. Det er sikkert nok, hvad der tit er fremsført her i Salen, at der ude i Befolkningen var store Forhaabninger oppe om Forslaget for dets Fremkomst, og jeg kan ikke være enig med den højtærede Landbrugsminister i, at man ikke burde vække disse Forhaabninger. Selv om denne Betragtning kunde være rigtig i enkelte Tilfælde, passer den ikke her, thi denne Sag har ikke nogen større økonomisk Rækkevidde,